

Připravili jsme pro vás jarní březnovou rozesílku 6/2021. Najdete v ní pozvánky na akce a kampaně (str. 2–4), upozornění na grantové výzvy (str. 1), inspiraci a náměty (str. 6), program Učíme se venku (str. 7), projekt Škola pro udržitelný život (str. 8), tipy na pomůcky a publikace (str. 12), nabídku vzdělávání (str. 9, příloha 1), nabídku výukových programů a projektových dnů pro školy (str. 10–11, příloha 2), zprávy a informace.

Sledujte prosím web a Facebook LÍSKY, kde vás aktuálně informujeme o konání/rušení akcí. Jakmile situace dovolí, sdělíme vám termíny plánovaných vzdělávacích akcí.

Akce do DIÁŘE:

Středa 17. března	Členská schůze LÍSKY, online www.liska-evvo.cz
Neděle 21. března	14. narozeniny LÍSKY www.liska-evvo.cz
Sobota 27. března	HODINA ZEMĚ www.hodinazeme.cz

Zprávy z LÍSKY

Férový obchůdek a kancelář LÍSKY otevíráme zpravidla v pondělí a čtvrtek. Doporučujeme předem zavolat na tel. 605 806 840, nebo se ozvěte na infoevvo@seznam.cz

V následujícím týdnu nás čeká první jarní den a 14. narozeniny LÍSKY. Plánujeme osvětové kampaně, projektové dny a výukové programy pro školy, vzdělávací akce pro pedagogy a lektory EVVO, kompletujeme sady pomůcek pro učení venku, promýšlíme nové programy a pomůcky. Ve dnech 8.–16. března probíhá online vzdělávání školních koordinátorů EVVO (specializační studium). Zahájili jsme nový projekt Učíme se venku s Lískou, podpořený MŽP – tvoříme 4 nové programy pro MŠ, ŠD, I. stupeň ZŠ a SVC, pro pedagogy i novou metodiku s ověřenými náměty pro jednotlivá roční období. Pokračujeme v koordinaci programu Škola pro udržitelný život pro náš region – zapojeny jsou ZŠ Huslenky a ZŠ INTEGRA Vsetín. A úplně nejvíc se těšíme, až se potkáme.

Osvětové kampaně LÍSKY

Pochtivě vyrobené – podpora místní udržitelné ekonomiky ve Zlínském kraji (celoročně)

Ptáci – žijí tady s námi (1.–30. dubna)

Pochtivě vyrobené, spravedlivě zaplacené – podpora Fairtrade (celoročně)

Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny (1. května – 30. června)

Stromy a my (15. září – 31. října)

Po dobu trvání dané kampaně poskytujeme informace a rady k tématu, náměty a metodické listy pro práci s dětmi. V regionu jsou připravovány programy, výstavy, dny otevřených dveří, slavnosti, semináře a exkurze atd.

www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane

Některé texty rozesílky zůstávají beze změny, slouží jako rychlý zdroj informací.

Nové texty jsou označeny ikonkou

Archív rozesílek:

www.liska-evvo.cz/rozesilka

V PŘÍLOZE NAJDETE:

- 1 Nabídka vzdělávacích akcí LÍSKY
- 2 Nabídka programů LÍSKY pro školy
- 3 Osvětové kampaně LÍSKY – výzva k zapojení

Zdroje (nejen) pro EVVO

Jak pečovat o životní prostředí?

Vzdělání dětí podpoří dotace Výzva č. 1/2021: Pilíře EVVO

Ministerstvo životního prostředí podpoří projekty, které zlepší povědomí dětí o životním prostředí. Dotace směřují do nových i navazujících vzdělávacích programů zaměřených na témata změny klimatu, udržitelné spotřeby nebo třeba prevence vzniku odpadů, a to jak offline, tak online formou.

Žádosti lze podávat od 15. 3. do 31. 5. 2021, podpořené projekty musí být realizovány nejpozději do 31. 12. 2024

www.mzp.cz/cz/news_20210226-jak-pecovat-o-zivotni-prostredi-Vzdelani-deti-podpori-dotace

Sázíme budoucnost:

Granty na výsadby stromů

Vyhlašovatel Nadace Partnerství
<http://nno.ecn.cz/index.stm?x=2680366&apc=nF2xx1-->

Výzva Sázíme budoucnost – hlavou – srdcem – rukama

Nadace Partnerství vyzývá: zasadte se s námi o lepší budoucnost a přidejme společně do české krajiny 10 milionů stromů pro odolná města a zdravou krajinu.

www.sazimebudoucnost.cz

Podpořte LÍSKU

LÍSKA slaví 14. narozeniny. Programy a činnosti můžete podpořit finančně:

- ✓ členstvím v Klubu LÍSKY
- ✓ darem prostřednictvím darovacího formuláře [DARUJME.CZ](https://www.darujme.cz)

Klub LÍSKY

Svým členstvím v Klubu LÍSKY podpoříte programy pro děti a osvětové kampaně, stanete se součástí dění, získáte informace a benefity a zároveň dáte všem najevo, že nám fandíte.

V roce 2020 členové Klubu Lísky zaslali 42.900 Kč. Děkujeme za dlouhodobou podporu, díky níž můžeme tvořit tematické programy a materiály pro učení venku.

Dar LÍSCÉ

prostřednictvím darovacího formuláře [DARUJME.CZ](https://www.darujme.cz)

S LÍSKOU v přírodě je prima. Podporujeme pedagogy a lektory, aby přenesli výuku co nejvíce ven, do školních zahrad a okolí školy. Poskytujeme náměty a příklady, co a jak venku učit. Zaměřujeme se na budování a využívání zahrad a propagujeme benefity kontaktu dětí s přírodou. Aktivně se věnujeme tématu ptáci, stromy, voda, fair trade, místní udržitelná ekonomika a potravinová soběstačnost. Připravujeme výukové programy a projektové dny, žákovské kampaně, akce pro rodiny s dětmi, veřejnost, osvětové kampaně, konference, semináře, kurzy a exkurze pro pedagogy. www.darujme.cz/projekt/1203070

V roce 2020 jsme z vašich darů získali 14.406 Kč. Velmi si toho vážíme a DĚKUJEME.

Pozvánky

XX. Krajská konference o EVVO

Jubilejní akreditovaná vzdělávací akce na podporu krajského systému EVVO ve Zlínském kraji.

TÉMA: Cíle udržitelného rozvoje – jak každý z nás může přispět k vybudování lepšího světa.

Zlín, 3. 6. 2021, prostory Fakulty technologické, UTB Zlín
REFERÁTY, WORKSHOPY A PREZENTACE PŘIPRAVUJÍ:

- Doc. RNDr. Pavel Nováček, CSc., vedoucí Katedry rozvojových a environmentálních studií UP Olomouc: **Dějiny blízké budoucnosti – sedm možných scénářů.**
- RNDr. Yvonna Gailly, Ekologický institut Veronica: **Jak každý z nás může přispět k vybudování lepšího světa.**
- Mgr. Ing. Lenka Pánková, ARPOK Olomouc: **Globální rozvojové vzdělávání v životě školy.**
- Bc. Petr Kucka, Centrum Veronica Hostětín: **Příklady programů pro školy.**
- Ing. Jan Smrčka, Simona Neprašová, Tereza Praha: **Jak každý z nás může přispět k vybudování lepšího světa na příkladu Ekoškolky.**
- Mgr. Helena Nováčková, Lipka Brno: **Jak každý z nás může přispět k vybudování lepšího světa na příkladu ověřených témat a námětů v programu MŠ.**
- Mgr. Helena Nováčková, Bc. Tadeáš Žďárský, Lipka Brno: **Růst či nerůst?**
- Mgr. Johana Krajčířová, Mgr. Ing. Lenka Pánková, ARPOK Olomouc: **Cíle udržitelného rozvoje (SDGs) – inspirace do výuky.**
- Doc., RNDr. Jan Růžička, Ph.D. Fakulta technologická UTB: **Laboratorní pokus.**
- Mgr. & Mgr. Bohuslav Sedláček, ZŠ Vsetín, Rokytnice: **Jeden svět na školách.**
- RNDr. Blažena Hušková: **Místně zakotvené učení.**
- Mgr. Lenka Pavelčíková, DDM Šikula Uherské Hradiště: **Příhody ze zahrady líšky Bystroušky.**
- Ing. Jan Smrčka, Simona Neprašová, Tereza Praha: **Čtyři příběhy Ekoškolky.**
- Mgr. Helena Nováčková, Lipka Brno: **Luční školka.**
- Mgr. Vladimír Sáša, VIS Bílé Karpaty: **Voda – život v každé kapce**

Dopolední program i workshopy proběhnou ve dvou sekcích:

Sekce A
pro MŠ a I. stupeň ZŠ
Sekce B
pro II. stupeň ZŠ a SŠ

www.liska-evvo.cz/doc/krajska-konference

Přihlášky do 21. 5. 2021.

Konference Jídlo zblízka ve školním stravování, čtvrtek 18. března, výhody a překážky využívání regionálních produktů ve školním stravování.

www.skutecnezdravaskola.cz/kalendar-akci/online-konference-jidlo-zblizka-ve-skolnim-stravovani

Skutečně zdravá škola

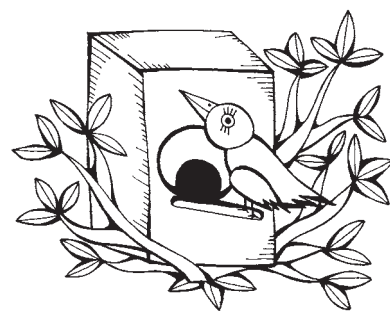
Jídlo zblízka ve školním stravování

Výhody a překážky využívání regionálních produktů ve školním stravování

18. 3. 2021, 13.30 – 15.30
online konference přes aplikaci ZOOM
Konference pro zřizovatele škol, vedení škol, vedoucí a pracovníky školních jídelen, tvůrčí politik v oblasti veřejného stravování.

KNOW HOW Živá krajina
22. března, on-line beseda s Jiřím Malíkem

Pozvánky

Hodina Země, sobota 27. března 2021.

Českým koordinátorem této celosvětové kampaně je Ekologický institut Veronica.
www.facebook.com/hodinazemecr

Uklidme Česko

Hlavním jarním úklidovým dnem je sobota 27. 3., www.uklidmecesko.cz/

Férová snídaně, sobota 8. května 2021

Připojte se mezi letošní účastníky Férové snídaně, a podpořte tak společnou akci pěstitele po celém světě. Letos snídáme na výletě!

Férová snídaně www.ferovasnidane.cz je pikniková akce na podporu pěstitelů, koná se na Světový den pro fair trade. Letos budeme kvůli COVID-19 férově snídat na výletě. Ukažte svůj zájem o životy pěstitelů ve svém okolí i v dalekých zemích Afriky, Asie a Latinské Ameriky. Vyrazte na výlet, vezměte s sebou své nejbližší a do košíku si přibalte lokální a fairtradové dobroty.

Zapojit se můžete i dalšími osvětovými akcemi, svou spotřebou nebo vzděláváním. Koukněte na www.fairtrade.cz/zapojte-se a stáhněte si v sekci Globálního vzdělávání třeba pár našich nových vzdělávacích lekcí.

Pozvání na akreditovaný seminář

PO ČEM ŠLAPEM? půda v přírodní školní zahradě

Lektorky Petra Štěpánková, Hanka Pivečková a Dana Křivánková
25. března 2021 od 8.30 do 15.30, ZOOM

Na semináři se dozvíte, jak pečovat o půdu a chránit ji před erozí, jak ji zúrodňovat podle principů přírodního zahradničení. Naučíte se správně kompostovat, mulčovat a zeleně hnojit. Odhalíte principy koloběhu živin v půdě a dozvíte se proč jsou živočišné nenahraditelnou součástí zdravé půdy.

Cena 1 500 Kč | pedagog, 1 815 Kč | nepedagog – cena navýšena o DPH, lze hradit z šablón.

Přihlášku najdete na www.lipka.cz/eprihlasky?idc=1017&kod=977

Konference Úspěch pro každého žáka 2021

Na vlně změny, 20. dubna 2021

Více na <https://ucimekvalitne.cz/2021/>

Webinář Badatelsky orientované vyučování – úvod,

28. dubna 2021, lektor Mgr. Lenka Pavelčíková

www.projektsypo.cz/webinare.html

www.npi.cz/webinare/295-badatelsky-orientovane-vyucovani-bov-uvod

npi | Systém podpory profesního rozvoje učitelů a ředitelů

SYPO

**WEBINÁŘ
BADATELSKY ORIENTOVANÉ
VYUČOVÁNÍ (BOV) - ÚVOD**

28. 4. 2021, 17:00 - 18:00

Osvětová kampaň Ptáci – žijí tady s námi, 12. ročník

Zapojte se do osvětových kampaní LÍSKY a podpořte důležitá témata – **PTÁCI, ZAHRADA, STROMY, FAIR TRADE a místní udržitelná ekonomika,**

www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane

Hlavním cílem kampaní je osvěta tématu s dopadem na šetrnější a odpovědnější přístup k přírodě a životnímu prostředí.

Každá kampaň má **klíčovou akci a kalendář akcí**, sestavený i z vašich aktivit a programů. Ke kampani je vydána **tisková zpráva**, osvětové a didaktické **materiály, metodické listy či pomůcky**. Ke zveřejnění a sdílení uvítáme i vaše náměty a materiály. Kampaň je prezentována v rozesílce Lísky, na webu a Facebooku.

Ptákem roku 2021 je káně lesní

Cílem udělení titulu káni je lépe představit veřejnosti tento hojný, ale přehlížený druh naší krajiny. Pozorováním kání lesních se můžete dozvědět více o způsobu života jinak spíše plachých a nepočtených dravců.

Čtěte více v článku www.birdlife.cz/ptak-roku-2021-kane-lesni/

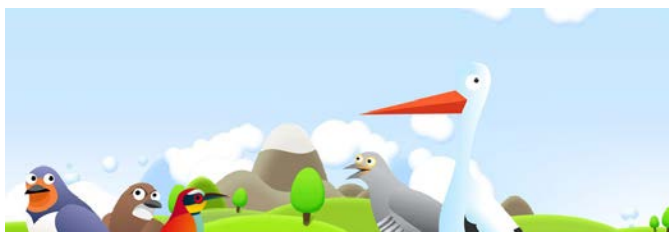
S vyhlášením ptáka roku vychází zvláštní číslo časopisu Ptačí svět věnované káni – ke stažení na https://bigfiles.birdlife.cz/PS/PS_2021_01.pdf

Jaro ožívá

Ani v době omezení pohybu bychom neměli sedět doma. I když se nedostanete moc daleko, chodte do přírody ve svém okolí a sledujte přilet poslu jara. Kdo jimi jsou? Přece čáp, vlaštovka, rorýs, kukačka, vlha a břehule. Jejich první pozorování jistě potěší.

Nezapomeňte je zadat na www.springalive.net.

Čápi se vracejí. Zapojte se do sledování hnízd

Dle známé pranostiky 12. března, na svatého Řehoře, čápi letí přes moře. Skutečnost je ale trochu jiná – první čápi již přilétli! Jak ukazuje mapa hnízd čápů bílých na www.birdlife.cz/capi, již 42 hnízd (pozn.: údaj k pátečnímu ránu) je obsazeno. Kdy obsadí zbývající hnízda? Kolik párů přiletí a kolik vyvedou mláďat? Odpovědi na tyto otázky zjišťuje Česká společnost ornitologická s pomocí veřejnosti.

„V programu občanské vědy Čápi hnízda sledujeme průběh hnízdění čápů již od roku 2014. Loni se zapojilo neuvěřitelných 699 spolupracovníků,“ uvádí Gabriela Dobruská z České společnosti ornitologické, koordinátor programu Čápi hnízda. Zvýšený zájem spojuje s omezením cestování v loňském roce. „Více lidí zůstávalo v Česku a své výlety oživovali pozorováním čápů,“ domnívá se Dobruská.

Ornitologové doufají, že i v letošním roce lidé zařadí pozorování čápů do svých výletů a pomohou tak monitorovat průběh hnízdění. Momentálně je sice možné sledovat pouze hnízda v nejbližším okolí, ale i taková pozorování mají velký smysl. Obzvláště nyní, kdy se dobrovolníci, kteří obvykle mapují větší počet hnízd, k mnoha hnízdům nedostanou.

Podívejte se do mapy, jestli není hnízdo čápů i ve vašem okolí a zaznamenejte, jestli už čáp přiletěl.

Více informací hledejte na birdlife.cz/capi

SPOLEK PRO OBNOVU ZÁMEČKÉHO PARKU V BRANKÁCH

VYHLAŠUJE VÝTVARNĚ - LITERÁRNÍ SOUTĚŽ PRO DĚTI

Téma: Zjistí a nakreslí ptáčka, kterého ornitologové zvolili „PTÁKEM ROKU 2021“ nebo o něm napíše básničku či příběh.

Kategorie: MŠ, ZŠ – 1. st., ZŠ – 2. st.

Doporučený formát: A4, A3

Výtvarná technika: libovolná

Své práce odevzdejte v: ZŠ a MŠ Branky, ZŠ a MŠ Chorymá, ZŠ a MŠ Police nebo zašlete na adresu: Spolek pro obnovu zámečkého parku, Branky 295, 756 45 do 30.4.2021

Vítězové obdrží diplomy a hezké věcné ceny!

Zprávy z webu a tisku

Nový seznam neziskových organizací ve Zlínském kraji

Seznam NNO se sídlem v ZK ke dni 31.12.2020 je k dispozici na portálu pro NNO: <https://neziskovky.kr-zlinsky.cz/neziskove-organizace?groupBy=alphabet> (vpravo nahoře seznam NNO ve formátu Excel).

V seznamu je možné filtrovat neziskové organizace v jednotlivých obcích. Seznam byl vytvořen ve spolupráci s ČSÚ, kdy nebylo možné získat jiný kontakt, než adresu sídla organizace.

Tisková zpráva: www.kr-zlinsky.cz/pocet-neziskovych-organizaci-ve-zlinskem-kraji-stale-stoupa-aktuality-16850.html

Soutěž Adapterra Awards

Pro soutěž Adapterra Awards hledá Nadace Partnerství nejlepší příklady již realizovaných adaptačních opatření na změnu klimatu.

Díky nim společně inspirujeme širší okruh lidí, odborníků i veřejnosti k dalším inspirativním řešením ve městech i volné krajině.

NOMINUJTE VÁŠ PROJEKT

Bude nám potěšením, pokud do soutěže přihlásíte některý z Vámi realizovaných projektů. Hledáme například obnovy řek, tvorbu mokřadů, výstavbu zelenomodré infrastruktury jako jsou zelené střechy a fasády či výsadby stromů v krajině i ve městech. Inspirovat se můžete v naší databázi příkladů dobré praxe, kterou prostřednictvím soutěže vytváříme a ve které jsme za dva ročníky soutěže nasbírali přes 50 zajímavých řešení.

Nominovat projekty můžete na www.adapterraawards.cz/nominace do 31. 3. 2021.

Nadace Partnerství | Údolní 33 | 602 00 Brno | www.nadacepartnerstvi.cz

Sázíme budoucnost

Počítadlo hlásí 1 milion stromů!

Symbolický miliontý strom je javor mléč, který roste v obci Halenkov na Valašsku. Je jedním z 81 stromů, které obec v loňském roce vysadila!

www.sazimebudoucnost.cz

Zapojte se do ankety Strom roku

Pokud letos neplánujete sázet, ale znáte strom, který si zaslouží pozornost a péči, podělte se s námi o jeho příběh. Nominujte ho do ankety Strom roku 2021.

www.stromroku.cz

studijní centrum BASIC

TRÁPÍ SE VAŠE DÍTĚ PŘI UČENÍ A NEDOKÁŽETE MU POMOCT?

tel.: 734 442 120 | www.basic.cz

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání prošel revizí,

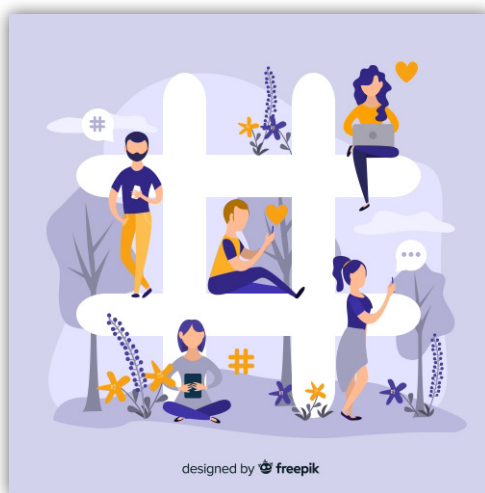
přehled změn najdete na

<https://revize.edu.cz/prehled-zmen-v-rvp-zv>

10 vzdělávacích trendů pro rok 2021

Jak bude vypadat vzdělávání v roce 2021? Jaké přístupy a technologie jej ovlivní a budou formovat? Článek představuje několik vzdělávacích trendů současnosti a nabízí jejich vliv na další charakter vzdělávání.

<https://spomocnik.rvp.cz/clanek/22792/10-VZDELAVACICH-TRENDU-PRO-ROK-2021.html>

Témata vzdělávání v roce 2021

Další témata najdete v Tiskové zprávě http://bit.ly/Temata_školství_2021

TÉMATÁ VE VZDĚLÁVÁNÍ V ROCE 2021

- Novela zákona o pedagog. pracovnících
- Vyrovnávání se s nerovnostmi
- Podoba maturit
- Přijímací zkoušky na střední školy
- Financování společného vzdělávání
- Proměna přípravy budoucích učitelů
- Růst platů učitelů

EDU in

Náměty, doporučení, inspirace a příklady dobré praxe

Jak učit Poly

V loňském roce jsme v Lísce vydali **metodikou pro pedagoga Jak učit s POLY**. Formy a metody výuky k rozvoji přírodovědné gramotnosti v MŠ. Environmentální výchova. Polytechnické vzdělávání.

METODIKA OBSAHUJE:

- Doporučené postupy a činnosti „Jak učit POLY“.
- Motivační příběh.
- Inspirativní příklady aktivit, pokusů a pomůcek k tématům ZAHRADA, VODA, PŮDA, VZDUCH, SLUNCE s aspektem na:
- Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije.
- Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním prostředí, jeho rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách.
- Vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, planetou Zemí.
- Rozvoj a podpora zájmu o pozorování přírody a přírodních jevů.
- Osvojení poznatků a dovedností potřebných k pobytu venku, pozorování, objevování.
- Práci ve skupině, podle pokynů a pravidel.

Vydáno v projektu „Jak učit POLY“. Projekt spolufinancován Zlínským krajem.

Pro práci s metodikou je připraven akreditovaný vzdělávací program pro pedagogy a 5 sad pomůcek. Sady pomůcek lze dodat po dohodě, na míru školy, projektu MAP, šablon apod.

Informace a objednávky: infoevvo@seznam.cz, 605 806 840

www.liska-evvo.cz/doc/metodiky

VODA – život v každé kapce

Vzdělávací program pro žáky II. stupně základních škol a víceletých gymnázií, který LÍSKA nabízí školám už třetím rokem. Jakmile situace dovolí, mohou se školy opět hlásit.

Tematický projektový den ve škole na podporu projektové výuky.

Přispívá k rozvoji přírodovědné gramotnosti, osobních a sociálních kompetencí dětí a žáků.

Zvyšuje znalosti a dovednosti v oblasti hospodaření s vodou, příčiny a dopady znečištění i úbytku vody, podporuje šetrné spotřebitelské chování a zodpovědné hospodaření s vodou s dopadem na naplňování cílů udržitelného rozvoje.

6. ročník: Cesta VODY

7. ročník: VODA v krajině

8. ročník: Spotřeba VODY

Žáci se aktivně seznamují s příčinami a dopady ohrožení vody, získávají náměty na možnosti odpovědného spotřebitelského chování a zodpovědného hospodaření s vodou.

Pro učitele byla vydána **Metodika – doporučení k projektovému dni, k zapůjčení je sada pomůcek** (seznam v metodice).

Pro lektory jsou zpracovány manuály a sady pomůcek k výuce.

Hrazeno v rámci projektu Ministerstva životního prostředí č. 58/32/20. Spolufinancováno z prostředků Zlínského kraje a Povodí Moravy, s.p.

www.liska-evvo.cz/doc/voda-zivot-v-kazde-kapce-1

Programy LÍSKY pro rodiny s dětmi

Vybírat můžete z nabídky exkurzí, víkendových a prázdninových pobytů, táborů, programů i soutěží.
www.liska-evvo.cz/doc/rodiny-s-detmi

Volné chvíle můžete s dětmi trávit VENKU, například ve společnosti skřítků Lískáčka – zpřístupnili jsme všechny vytvořené metodické listy,
www.liska-evvo.cz/doc/namety-lisky

Náměty na pozorování, tvoření a hry v přírodě najdete zde
www.liska-evvo.cz/doc/namety-a-pomucky

Nově zde najdete **Hravé učení pro děti**,
www.liska-evvo.cz/doc/hrave-uceni-pro-deti

Úkoly lišky Bystroušky

DDM Šíkula Uherské Hradiště připravil úkolovou soutěž.

- Zapojit se může každý, kdo rád pozoruje a zkoumá své okolí.
- Úkoly můžete plnit kdykoliv. Zapojit do soutěže se můžete také kdykoliv v jejím průběhu.
- Plňte úkoly, které se vám líbí. Nemusíte plnit vše. Nezapomeňte, že kreativně se meze nekladou.

Řešení úkolů zasílejte na e-mail:

lenka.pavelcikova@ddmsikula.cz

Nové úkoly vychází vždy 1. a 3. středu v měsíci.

Registrace do soutěže: lenka.pavelcikova@ddmsikula.cz

Více na: www.ddmsikula.cz

Úkoly lišky Bystroušky

Přírodovědná soutěž, jejíž úkoly můžeš plnit venku i vevnitř. Dozvíš se něco nového, něco si zopakuješ a prověříš si i svou trpělivost a zručnost.

Inspirace z Přírodovědného centra TRNKA při DDM Šíkula Uherské Hradiště

Najdete na webových stránkách DDM Šíkula,
www.ddmsikula.cz

Staňte se Fairtradovou školou,

www.fairtradeskoly.cz/kontakt

Učíme se venku

Spojujeme učitele, rodiče i odborníky. Chceme, aby se každé dítě v ČR rozvíjelo zdravě díky tomu, že si hraje a že se učí v podnětném prostředí venku.

Pokud hledáte inspiraci ven, připojte se ke skupině UČÍME se VENKU na Facebooku nebo prozkoumejte www.ucimesevenku.cz

Shrnutí 11 novinek

<https://ucimesevenku.cz/jaro-laka-ven/>

Budoucí svět potřebuje obojživelníky – děti, které se budou cítit jako doma ve virtuálním i v tom skutečném světě. Pozorujte, jak se postupně příroda zazelenává, pučí, roste, voní, bzučí. Stáhněte si pracovní listy a vyrazte ven na čerstvý vzduch od obrazovek.

VYZKOUŠEJTE AKTIVITY PLNÉ HRANÍ I UČENÍ V PRAXI.

Učte se s dětmi i rukama a v pohybu.

Vytvořte si rituál. Denně alespoň na chvilku ven do zeleně.

JARNÍ VOŇAVÉ UČENÍ

Připravili jsme pro vás lekce, aktivity, knihy a pomůcky, které lákají ven hned na jaře.

<https://ucimesevenku.cz/jaro/>

VYZKOUŠEJTE „ŠKOLA DOMA - ŠKOLA VENKU“

čeká na vás přes 50 aktivit ven

<https://ucimesevenku.cz/skola-doma/>

Láká vás učení venku – připojte se do skupiny

<https://www.facebook.com/groups/ucimesevenku/>

METODIKY UČÍME se VENKU

Ušetřete si čas v hledání inspirace ven a získejte:

- přes 40 nových lekcí
- celkově přes 100 lekcí ven
- dohromady 568 stran inspirace ven.

www.chaloupky.cz/ucime-se-venku/

Učíme se venku s LÍSKOU

Začínáme připravovat 4 nové programy Učíme se venku s LÍSKOU pro MŠ, ŠD, I. stupeň ZŠ a SVČ.

Pro pedagogy vytvoříme i novou metodiku s ověřenými náměty pro jednotlivá roční období.

Hrazeno v rámci projektu Ministerstva životního prostředí 2021.

Sledujte náš web, facebook a rozesílku.

UŽ SLYŠÍTE JARO?

Teď je ideální čas zanořit se s dětmi do ptačí říše.

Objevujte, hrajte si a žasněte s dětmi venku.

Vyzkoušejte:

Ptačí zobáky <https://ucimesevenku.cz/laborator-venku/#zobaky>

Sbírkou peří <https://ucimesevenku.cz/laborator-venku/#peri>

Ptačí masky <https://ucimesevenku.cz/laborator-venku/#masky>

Ptačí křídla <https://ucimesevenku.cz/laborator-venku/#kridla>

Ptačí hnízda <https://ucimesevenku.cz/laborator-venku/#hnizda>

Ptačí divadlo <https://ucimesevenku.cz/laborator-venku/#divadlo>

Ptačí krmítko <https://ucimesevenku.cz/laborator-venku/krmitko/>

Krmítko pod dohledem <https://ucimesevenku.cz/laborator.../krmitko-pod-dohledem/>

Ptáci ve městě <https://ucimesevenku.cz/laborator.../mestsky-ptaci-detektiv/>

Vodní ptáci <https://ucimesevenku.cz/laborator-venku/vodni-ptaci/>

Hnízdní krmítka <https://jdeteven.cz/games/cz/tohle-neni-krmitko>

7 DŮVODŮ, PROČ UČIT VENKU

1. Děti učení venku baví

Učení venku je názorné, třírozměrné a pestré. Přináší mnoho nových podnětů nejen pro naše smysly, ale i pro naše myšlení.

2. Zvyšuje zájem o učení

Spojení se skutečným světem přináší pocit smysluplnosti učení. Roste pocit uspokojení z vlastního učení. Snižuje se počet absencí.

3. Zlepšuje vzdělávací výsledky

Co se naučíme skrze zážitky venku, se v mozku ukládá hlouběji a snadněji se vybavuje. Kontakt s přírodou zlepšuje pozornost a soustředění.

4. Podporuje zdraví dětí

Pobyt a pohyb venku snižuje nadváhu a obezitu, zlepšuje fungování imunitního systému a snižuje počet nemocí.

5. Děti i učitelé jsou spokojenější

Kontakt s přírodou významně přispívá k duševnímu zdraví a pohodě. Snižuje stres, úzkosti a deprese.

6. Posiluje vztahy mezi dětmi i s učiteli

Venku děti rozvíjí nejen své znalosti, ale současně i emoční a sociální inteligenci. Snižují se důvody ke vzniku agresivity a násilí.

7. Učit venku je přirozené

Děti se učily venku více než 99% lidské historie. Jsou na to připravené.

Škola pro udržitelný život

CÍLE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

Kdo ušil naše tričko? Kdo vypěstoval kávu, kterou pijeme? Kdo nakupuje české zbraně? Kdo prodává v obchodu dole na rohu? Kam mizí naše odpadky? Kdy vás naposledy požádal na ulici někdo o peníze? Proč se potýkáme s čím dál tím většími suchy a hrozivějšími povodněmi? Pokud si na tyto otázky odpovíme, zjistíme, že náš svět je propojený víc, než si myslíme.

Více než kdy dřív tak platí citát Johna Donneho, který již v roce 1624 pronesl, že "Žádný člověk není ostrov sám pro sebe". Z toho pro nás vyplývají nejen nové příležitosti, ale i výzvy.

Proto se téměř všechny státy světa, zástupci občanské společnosti, podnikatelské sféry, akademické obce i občané ze všech kontinentů rozhodli najít cestu jak těmto výzvám, jež souvisejí s rozvojem našeho světa, společně čelit.

Výsledkem této snahy jsou Cíle udržitelného rozvoje. Jedná se o dokument schválený členskými státy OSN.

Jednotlivé cíle naznačují oblasti a ukazují směry, kterými bychom se měli v následujících 15 letech vydat, pokud chceme přispět k rozvoji, který nebude probíhat na úkor společnosti ani přírody. Takovému rozvoji, který naplní potřeby současné generace bez toho, aniž by ohrozil životní podmínky generací dalších. Dokument obsahuje 17 cílů, kterých by mělo být dosaženo do roku 2030.

Konkrétní seznam všech cílů je a jejich podrobný popis naleznete v levém sloupci pod čísly jednotlivých cílů a na webových stránkách Informačního centra OSN. Pod každým cílem naleznete kromě nejdůležitějších informací a zajímavostí také tematický Metodický balíček www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/, který je určen především pedagogům pro práci s tématem ve výuce.

Cíle se se věnují těmto tématům:

Škola pro udržitelný život je škola, která aktivně mění své okolí, pomáhá žákům vytvářet si vztah k místu, dává žákům slovo, připravuje je na skutečný život, je otevřená komunitě a mění svět k lepšímu.

Představujete si takto svoji školu? **Každá základní nebo střední škola se může stát Školou pro udržitelný život!**

Žáci těchto škol spolu s dalšími partnery z obce přemýšlí o tom, co mohou udělat pro rozvoj své obce nebo okolí školy. Spolu pak postupně realizují navržené změny a tím mění k lepšímu místo, kde žijí a učí se (naplňují **místní Agendu 21**). Vše se děje s ohledem na udržitelný rozvoj místa i světa a je tak praktickým příkladem naplňování **Cílů udržitelného rozvoje 2015–2030** (Sustainable Development Goals – SDGs) a **Strategického rámce České republiky 2030** na místní úrovni.

Ve Zlínském kraji jsou od října 2020 zapojeny ZŠ INTEGRA Vsetín a ZŠ Huslenky. Další školy plánují zapojení v roce 2021.

Pro více informací či zapojení do projektu se ozvěte:
infoevvo@seznam.cz, Iva Koutná
www.skolaprozivot.cz/Skola-pro-zivot.html

Doporučené odkazy, videa a publikace

Cíle udržitelného rozvoje (SDGs)

17 Cílů udržitelného rozvoje (SDGs) představují program rozvoje na následujících 15 let (2015–2030) a navazuje na úspěšnou agendu Rozvojových cílů tisíciletí (MDGs).

Více podrobných informací, studijní materiály, akční manuály a mnoho dalších zdrojů na ústřední stránce OSN k SDGs 17 Goals to Transform Our World. Najdete zde i odkazy na stahování ikon, publikací i filmů k SDGs v češtině.

www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/

Největší lekce pro svět – jak se každý můžeme zapojit?

Organizace spojených národů vyhlásila 17 cílů udržitelného rozvoje, které musíme splnit do roku 2030. To však OSN nezvládne sama a potřebuje pomoc každého z nás. Jak se zapojit?

www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/
www.youtube.com/watch?time_continue=73&v=bFWSFJTjP9E&feature=emb_logo

Co jsou to Cíle udržitelného rozvoje?

Co je to udržitelný rozvoj?

A jak může pomoci každý z nás?

Informační videovzdělávacího programu Opravdový svět, Adra, o.p.s.
www.youtube.com/redirect?event=video
www.adra.cz/opravdovysvet

Ministerstvo životního prostředí

Tento projekt je spolufinancován Státním fondem životního prostředí ČR na základě rozhodnutí ministra životního prostředí.
www.mzp.cz www.sfpz.cz

Vzdělávání a metodická podpora EVVO

Akreditované vzdělávací programy LÍSKY a členských organizací:

Pro školy a školská zařízení i neziskové organizace připravujeme akreditované vzdělávací programy:

TÉMATA VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ:

- Studium k výkonu specializované činnosti v oblasti environmentální výchovy – školní koordinátor EVVO v MŠ, ZŠ, SŠ, SVČ.
- Rozšiřující studium pro školní koordinátory EVVO.
- EVVO v kostce.
- Učíme se venku.
- Učíme se s POLY (polytechnické vzdělávání) – MŠ, ŠD, SVČ.
- Formy a metody výuky k rozvoji přírodovědné gramotnosti (polytechnické vzdělávání).
- Badatelsky orientovaná výuka – ZŠ.
- Projektová a tematická výuka v EVVO – ZŠ, SŠ.
- Školní přírodní zahrada – plánování a budování, praktická péče o zahradu s dětmi, využití ve výuce, vč. proškolení týmu k využití nové zahrady či prvků.
- Projektové dovednosti (nejen) v EVVO.
- Ekologizace provozu školy v praxi.
- Výtvarné, rukodělné a řemeslné činnosti.
- Osobnostně sociální rozvoj pedagogů.
- Lektorské dovednosti.
- Tematická exkurze za příklady dobré praxe (přírodní zahrada, farma, polytechnika apod.).

Pro neziskové organizace nabízíme workshopy a konzultace:

- strategické plánování
- práce s veřejností, s médii, prezentační dovednosti, marketing
- facilitace malých skupin a plánování

Akci zajistíme i na míru pro skupiny pedagogů z jedné či více škol, např. v rámci projektu MAPII. Pro účastníky vzdělávání nabízíme i metodiky, pomůcky a další materiály.

Informace a přihlášky: infoevvo@seznam.cz

Specializační studium koordinátor EVVO 2021–2022

LÍSKA ve spolupráci s ALCEDEM – střediskem volného času Vsetín a Vzdělávacím a informačním střediskem Bílé Karpaty plánuje v ZÁŘÍ 2021 otevření nového kurzu akreditovaného specializačního studia pro školní koordinátory EVVO pro pedagogy MŠ, ZŠ, SŠ i SVČ.

Termín studia: září 2021 – podzim 2022

Rozsah: 250 vyučovacích hodin přímé výuky s využitím aktivních metod a forem, praktických cvičení, terénních exkurzí a pomůcek.

Místo konání: Hájenka Na novém světě, Vsetín, výjezdy na pracoviště EVVO v regionu

Lektoři: pedagogové s mnohaletými praktickými zkušenostmi, odborníci zabývající se environmentálním vzděláváním, didaktikou, plánováním školních zahrad, ochranou životního prostředí, tématy udržitelného rozvoje, rozvojovým vzděláváním atd.

Studium k výkonu specializovaných činností v oblasti environmentální výchovy – v souladu s § 9, odst. 1, písm. d) vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění vyhlášky č. 412/2006 Sb. (specializační studium).

Účastníci získají: osvědčení, sadu materiálů do výuky

Během kurzu vypracují Školní plán EVVO pro svou školu.

V případě zájmu o studium vyplňte přihlášku,

<http://www.liska-evvo.cz/doc/specializacni-studium-koordinator-evvo-2>

Informace: infoevvo@seznam.cz • 605 806 840

V LÍSCĚ Vám poradíme:

- Jak se zapojit do zajímavých projektů pro školu či organizaci.
- Jaká je nabídka vzdělávacích programů v našem regionu i mimo něj. Připravíme či vyhledáme pro vás vzdělávací program na míru.
- Jaká je nabídka regionálních osvětových akcí, kampaní, soutěží a jak se do nich zapojit.
- Kde získat finanční zdroje.

Zajistíme konzultace k tématům:

- strategické plánování,
- komunitní rozvoj, facilitace veřejných setkání,
- příprava a zpracování projektové žádosti na získání finančních zdrojů, vč. tzv. „ŠABLON“,
- realizace konkrétních akcí a programů pro různé cílové skupiny, vč. aktivit do tzv. „ŠABLON“ či implementaci Místních akčních plánů rozvoje vzdělávání,
- **přírodní zahrada** – plánování, podíl na zpracování projektové dokumentace, vč. architektonických návrhů, výběr prvků, didaktické využití pro aktivity s dětmi, proškolení pedagogů apod.,
- zelené úřadování.

Kontakt: 605 806 840, infoevvo@seznam.cz

Programy a služby LÍSKY a dalších organizací pro školy a školská zařízení, neziskové organizace na podporu EVVO v regionu

■ **Knihovna LÍSKY:** publikace a metodiky z oblasti EVVO, pedagogiky a didaktiky, lektorských dovedností, řízení neziskových organizací, volnočasových aktivit, ochrany přírody a krajiny i z dalších oblastí. **Výpůjční doba v otvíracích hodinách kanceláře LÍSKY,** www.liska-evvo.cz/doc/knihovna

■ Školám s trvalejším zájmem o environmentální výchovu doporučujeme zapojení do **sítě MRKEV** (základní a střední školy) a **sítě Mrkvička** (mateřské školy). Veškeré informace o podmínkách registrace naleznete na:

www.pavucina-sev.cz, sekce Pro školy.

Krajským koordinátorem ve Zlínském kraji je ALCEDO – středisko volného času Vsetín, zde získáte další informace, alcedo@alcedovsetin.cz

LÍSKA

Zlínský kraj

Rozesílka LÍSKY 6/2021

strana 9

Výukové programy, projektové dny a exkurze pro školy

■ Centrum ekologické výchovy Žabka při SVČ Klubko Staré Město,
www.cevzabka.xf.cz/vp.html

■ Centrum Veronica Hostětín,
www.hostetin.veronica.cz/skoly

■ Dům dětí a mládeže ASTRA Zlín
www.ddmastra.cz/vyukove-programy

■ Envicentrum Pro krajinu Vysoké Pole,
www.prokrajinu.eu

■ Muzeum regionu Valašsko, p.o., Vsetín,
www.muzeumvalasko.cz
Hvězdárna Vsetín
www.hvezdarna-vsetin.cz

■ Park ROCHUS, o.p.s., Uherské Hradiště,
www.parkrochus.cz
www.skanzenrochus.cz

■ Přírodovědné centrum Trnka při DDM Šikula Uherské Hradiště,
www.ddmsikula.cz

■ Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty, Veselí nad Moravou,
www.bilekarpaty.cz/vis

■ LÍSKA, z.s.,
www.liska-evvo.cz
Financování možné i z tzv. „ŠABLON“.
INFORMACE:
infoevvo@seznam.cz, 605 806 840

VÝUKOVÉ PROGRAMY LÍSKY PRO MATEŘSKÉ A ZÁKLADNÍ ŠKOLY, ŠKOLNÍ DRUŽINY

Učíme se venku s LÍSKOU

Témata: živá zahrada (ptáci, hmyz), stromy, jarní rostliny, půda, voda apod. v návaznosti na roční období.

Místo konání: zahrada školy, přírodní prostředí

Doporučeno: MŠ, I. st. ZŠ, ŠD, dětská skupina, SVČ

Počet účastníků: 15–28

Rozsah: 1–2 hodiny, možné i jako cyklus 2 a více programů v průběhu roku
Hrazeno v rámci projektu Ministerstva životního prostředí 2021.

Z farmy na náš stůl, aneb zdravě hravě o původu a zpracování potravin

Ve dvouhodinovém programu se děti prostřednictvím velké deskové hry seznámí s důležitými pravidly při přípravě a skladování potravin a připraví si zdravou svačinku.

Místo konání: třída s přístupem k vodě (mytí rukou, nádobí)

Doporučeno: I. st. ZŠ, ŠD

Počet účastníků: 15–30

Rozsah: 2 hodiny

PROJEKTOVÉ DNY S LÍSKOU PRO MŠ, ZŠ A ŠD

www.liska-evvo.cz/doc/projektove-dny

Tematický projektový den ve škole i mimo ni na podporu projektové výuky. Přispívá k rozvoji osobních a sociálních kompetencí dětí a žáků.

Zaměření projektové výuky:

- regionální vlastivěda, interpretace místního dědictví,
- regionální udržitelná ekonomika (zemědělství, řemesla) – doporučujeme Školní farmářský den,
- polytechnika, přírodovědná gramotnost (zahrada, voda, odkud se bere jídlo, učení venku, cíle udržitelného rozvoje),
- další dle potřeby MŠ či ZŠ.

Součástí programu je i dodání agendy dle individuální dohody mezi školou a Lískou.

Cenu stanovíme po upřesnění programu.

Školní farmářský den

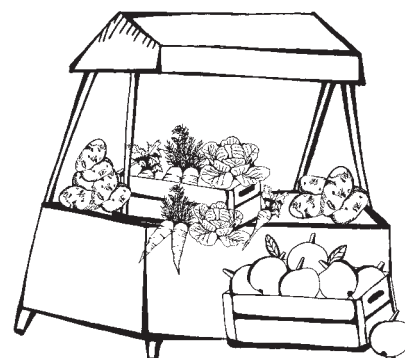
Hlavními tématy celodenního projektového dne je zemědělství, původ jídla, význam sezónních a místních surovin pro přípravu pokrmů, zdravá výživa, zdravý životní styl, regionální produkty, podpora a rozvoj trhu a odbytu biopotravin, místní udržitelná ekonomika, potravinová soběstačnost a bezpečnost.

Dopolední část je zaměřena na vzájemné sdílení a učení („dětí – dětem“), odpolední část jako prezentace výstupů práce dětí rodičům a veřejnosti. Do obou částí programu jsou vloženy ukázky práce farmářů, potravinářských výrobců a řemeslníků.

Místo konání: venkovní areál školy, příp. obce

Doporučeno: ZŠ, příp. MŠ a ZŠ

Škola získá metodiku s příklady dobré praxe, metodickou podporu během přípravy i realizace. Domluvíme účast regionálních výrobců, zajistíme aktivity do programu i propagaci.

VODA – život v každé kapce

Zvýšení znalostí a dovedností v oblasti hospodaření s vodou, příčiny a dopady ohrožení vody, spotřebitelské chování a zodpovědné hospodaření s vodou.

Pedagog získá metodiku a pracovní listy pro práci s žáky před a po výukovém programu, v souladu s projektovou výukou. **K zapůjčení (za manipulační poplatek) je sada pomůcek pro terénní pozorování u vody.**

6. ročník: CESTA VODY

7. ročník: VODA V KRAJINĚ

8. ročník: SPOTŘEBA VODY

Místo konání: učebna, laboratoř

Doporučeno: II. stupeň ZŠ a víceletých gymnázií • **Počet účastníků:** třída

Rozsah: min. 1 hodina + domácí práce žáků před výukovým programem (VP), VP (min. 1 vyučovací hodina) s lektorem, aktivní práce žáků po VP.

Učíme se s POLY – Učíme se venku

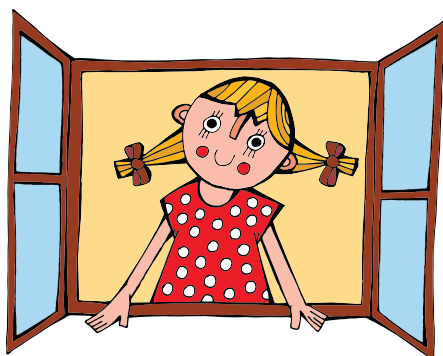
Rozvoj přírodovědné gramotnosti a polytechnických znalostí a dovedností – objevování a pozorování pestré přírody kolem nás.

Společný motivační úvod, 6 a více stanovišť s úkoly (hmyz, ptáci, půda, voda, tvary, příběhy jídla apod.), hodnocení.

Místo konání: zahrada, venkovní areál školy

Doporučeno: MŠ, I. st. ZŠ, ŠD • **Počet účastníků:** do 60 dětí

Rozsah: 4 vyučovací hodiny (4 x 45 minut)

EXKURZE LÍSKY NA FARMY A K REGIONÁLNÍM VÝROBCŮM

Po vzájemné dohodě zahrnuje dopravu autobusem, komentovanou exkurzi, praktickou činnost, ochutnávku produktů a tematický výukový blok.

Místo konání: farma, dílna či provozovna výrobce s ohledem na dostupnost.

Doporučeno: I. i II. st. ZŠ, ŠD • **Počet účastníků:** 1–2 třídy

Rozsah: min. 90 minut + cesta tam a zpět

Cenu stanovíme po upřesnění programu a trasy exkurze, v návaznosti na počet žáků.

PROGRAM S LÍSKOU PRO ŠKOLU V PŘÍRODĚ, ADAPTAČNÍ POBYT ČI ŠKOLNÍ VÝLET

Po vzájemné dohodě zahrnuje:

- farmářskou stezku – farmářský den,
- stezku objevování přírody – Učíme se venku,
- tematický výukový program, např. VODA – život v každé kapce, Odkud se bere jídlo, Můj den na farmě, Z farmy na náš stůl, Učíme se s POLY,
- terénní exkurze do okolní přírody či na farmu,
- další témata dle potřeby MŠ či ZŠ.

Rozsah programu přizpůsobíme plánu školy.

Cenu stanovíme po upřesnění programu, v návaznosti na počet žáků.

Soutěže (nejen) pro školy a skupiny dětí

Přehled soutěží najdete na

www.liska-evvo.cz/doc/volny-cas

- **Klimatická soutěž CO2 liga, 10. ročník.** Celoroční program o ochraně klimatu pro 2. stupeň ZŠ/SŠ.

www.CO2liga.cz

Projekty a kampaně (nejen) pro školy a skupiny dětí

- **Badatelsky orientované vyučování,** <http://badatele.cz/cz>
- **Fairtradová škola** www.fairtradovamesta.cz/o_fairtradovych_mestech/skoly
- **Globální rozvojové vzdělávání,** www.globalnirozvojovjevzdelavani.cz
- **GLOBE – dlouhodobý vzdělávací program,** <https://globe-czech.cz/cz>
- **Jeden svět na školách (mediální vzdělávání),** www.jsns.cz
- **Mezinárodní program Ekoškola,** <https://ekoskola.cz/cz>
- **Odpovědná škola** www.spolecenskaodpovednostfirem.cz/odpovednaskola
- **Skutečně zdravá škola,** www.skutecnezdravaskola.cz
- **Světová škola,** www.svetovaskola.cz
- **Škola pro udržitelný život,** www.skolaprozivot.cz
- **Žákovské parlamenty,** www.skolaprodemokracii.cz

Publikace, časopisy, učební pomůcky a další pomocníci

Publikace z edice LÍSKY Oříšek

■ Jak učit POLY.

Podpora rozmanitých forem a metod výuky k rozvoji přírodovědné gramotnosti v MŠ (polytechnické vzdělávání, EVVO).

Průvodkový program je skřítková holčička POLY, která vás provede tématy **voda, země, vzduch, slunce a zahrada**. Připraven je akreditovaný vzdělávací program pro pedagogy, projektový den pro MŠ či ŠD, metodické a pracovní listy s náměty a návody na praktické aktivity, 5 sad pomůcek.

Informace a objednávky:
infoevvo@seznam.cz, 605 806 840
www.liska-evvo.cz/doc/jak-ucit-poly-6

■ Metodické listy Jak učit POLY, 4 ML Život v půdě, cena 40 Kč, www.liska-evvo.cz/doc/edicnim-centrum-orisek-1

■ Objevujeme a pozorujeme přírodu se skřítkem Lískáčkem, Lenka Pavelčíková, cena 150 Kč.

Objednávky na infoevvo@seznam.cz.
Účtujeme poštovné.

■ on-line hra na téma VODA V KRAJINĚ „Pozor povodeň!“

REGISTRAČNÍ FORMULÁŘ NALEZNETE NA ODKAZU

<https://forms.gle/q73y5C9ktHENMQ1M8>

Po jeho vyplnění Vám dorazí e-mail s odkazem na hru a s instrukcemi.

KONTAKT: Mgr. Jan Husák, e-mail: husakjan@gmail.com, tel.: + 420 606 535 262

web: www.ursus.cz

■ Nové číslo bulletinu Mrkvička. Tématem je Otevřená školka.

www.pavucina-sev.cz

■ Nové číslo časopisu BEDRNÍK

Tématem jsou zelené límečky neboli green jobs - povolání pečující o životní prostředí.

www.pavucina-sev.cz

■ Nové číslo časopisu Školní zahrada. Číslo v zahradě – jsou všude.

V uspořádání květů, v křivkách ulity, v rozpočtu a sponu výsadby...

O tom všem v novém čísle čtvrtletníku Školní zahrada. Najdete tam taky matematické náměty pro výuku venku – od dětí z prvního stupně až po středoškoláky.

A napadlo by vás, že takový hmyzí hotel se dá využít snad v každém předmětu?

Nadšená tvůrkyně a správkyně školní zahrady ZŠ Přibyslav ukazuje, jak se dá

všestranně využít i malý kus půdy. Papírovou Školní zahradu můžete získat jako přílohu Bedrníku, elektronicky se k ní dostanete přes [odkaz](#).

www.skolni-zahrada.cz/

■ Kniha Skřítek Kompostík a jeho kamarádi, Miluška Štefanová, příběhy z jedné zahrady, nakl. Pointa

■ Kniha Malý kutil

o kutění s dětmi, <https://maly-kutil.cz/naradi-pro-deti/>

■ Bádáme každý den

Objevujte s žáky přírodní vědy každý den!

www.nakladatelstvi-safran.cz/produkt/badame-kazdy-den-a/

■ Nová publikace Místně zakotvené učení

www.pavucina-sev.cz/data/X/n/T/sever-MZU-publikace-dobra-prax.pdf

■ METODIKY UČÍME se VENKU

Přes 40 nových lekcí, celkově přes 100 lekcí ven, dohromady 568 stran inspirace ven.

Více na: <https://ucimesevenku.cz/sady-ven/>

Objednávejte v e-shopu www.chaloupky.cz/ucime-se-venku/

■ Kniha Justiny a Petra Danišových, SVOBODNÁ HRA: Jak nechat vyrůst radostné, odolné a samostatné děti

www.svobodnahra.cz/kniha

■ Jděte VEN, inspirativní náměty pro pobyt venku, www.jdeteven.cz

■ Fairtrade Česko a Slovensko má Youtube kanál

Najdete tam zajímavá videa o fungování Fairtrade a o životě pěstitelů, trailer

na oceněný dokument Ve stínu kakaovníku, ale i videa o tom, proč Ladislav Zibura a Zuzana Kronerová nakupují Fairtrade.

<https://bit.ly/fairtrade-100>

■ 7 filmů a pořadů, které vás odnaučí plýtvat jídlem

<https://zachranjidlo.cz/8214/6-filmu-ktere-vas-odnauci-plytvat-jidlem/>

■ eKniha Pět smyslů přírodou, Veronika Jirků

Pojďte se vydat do zaHRAdy, aktivity a hry na doma i na ven.

<https://veronikajirku.cz/>

Tipy na výlety, exkurze, výstavy (nejen) pro školy

- Muzeum v přírodě Rochus, www.skanzenrochus.cz
- Muzeum regionu Valašsko, www.muzeumvalassko.cz
- 14115 Bařův institut Zlín, www.14-15.cz
- Muzeum Jihovýchodní Moravy ve Zlíně, www.muzeum-zlin.cz
- Valašské muzeum Rožnov p. R., Valašský rok, www.vmp.cz
- Informační centrum Velké Karlovice, www.velkekarlovice.cz/informacni-centrum
- Zvonice Soláň, <https://www.zvonice.eu/>

Zelené okénko

Zelené úřadování

Zkrácený název pro environmentálně příznivé chování institucí financovaných z veřejných prostředků, jako jsou např. obecní, městské či krajské úřady, školy, domy s pečovatelskou službou. Zahrnuje systémová opatření zaměřená zejména na provoz a chování (např. oboustranný tisk dokumentů, zatahování žaluzií na noc) a nakupování. Více na www.veronica.cz

Zelené nakupování

Způsob nákupu či zásobování, při kterém je brán ohled na dopad vybraného zboží a služeb na životní prostředí. Vybírají se produkty, jejichž negativní dopad na životní prostředí je co nejnižší. Kritéria, která se při tom berou v úvahu, jsou například recyklovatelnost, biologická rozložitelnost, materiální a energetická náročnost výroby, zdravotní nezávadnost, transportní vzdálenost od výrobce ke spotřebiteli atd. Více na www.veronica.cz či www.umenivibirat.cz

Přírodní zahrady

- Jak na přírodní zahradu poradí Ekologický institut Veronica www.veronica.cz/?id=418
- Kde jsou přírodní zahrady v Česku: www.veronica.cz/ekomapa#k=priroda_zahrady&r=cr
- Ukázkovou přírodní zahradu a sad najdete v Centru Veronica Hostětín, <http://hostetin.veronica.cz/ukazkova-prirodni-zahrada-sad>
- Ekozahrady, <http://barevnezahrady.cz/ekozahrady/>
- Osivo vhodné pro přírodní zahradu nakoupíte na webu www.permaseminka.cz, nebo <https://www.permaland.cz/>
- Na webu LÍSKY najdete odkaz **Jak na školní přírodní zahradu**, www.liska-evvo.cz/doc/jak-na-skolni-prirodni-zahradu
Poradíme vám, jak na školní zahradu krok za krokem: plánování, zpracování projektu, výběr správných prvků pro přírodní zahradu, úprava, využití pro výuku i volnočasové aktivity, vč. architektonických návrhů zkušených architektů, zapojení rodičů a dalších partnerů. Poskytneme či zapůjčíme publikace a pomůcky.
- Časopis Školní zahrada.
Prostřednictvím webu www.skolni-zahrada.cz můžete dostávat zdarma **časopis Školní zahrada**. V tištěné verzi vychází jako příloha časopisu Bedrník. Na webu najdete mimo jiné i interaktivní **mapu školních zahrad**, kam můžete přidat i tu vaši.
- Semínkovna – sázej, sklízej, sdílej
Tak jako se v knihovně půjčují knihy, semínkovna nabízí osivo do vaší zahrádky. Tak jako se do knihovny knihy po přečtení vracejí, tak i při sklizni vaší zeleniny myslte na sdílení sklizených semínek v semínkovně...
Semínkovna = osivo ke sdílení
Iniciativa vznikla v ČR v roce 2015 na podporu svobodného sdílení osiva, semenaření a přírodního zahradničení. Vzorem jí byly francouzské Les Grainotheques a americké The Seedbanks.
Semínkovny, ať už je to skříňka, košíček, krabička ap., jsou místem, kde zahradníci mohou mezi sebou bezplatně sdílet osivo ze svých zahrádek. Osivo by mělo být výhradně v „Bio“ kvalitě, tedy nemořené a z chemicky neošetřovaných rostlin. Mělo by jít o výsledek domácího semenaření. Semínka jsou nabízena bezplatně v malých dávkách pouze pro osobní spotřebu. <https://seminkovny.com/>
V našem regionu najdete Semínkovnu:
Základní škola Vsetín, Rokytnice
Kontakt: Semínkovna, ZŠ Vsetín, Rokytnice 436, 755 01 Vsetín
e-mail: seminkovnavsetin@centrum.cz
Centrum Veronica Hostětín
Kontakt: Centrum Veronica Hostětín, č.p. 86, 687 71 Hostětín
www.hostetin.veronica.cz
Semínkovna Zlín
Family Pointu Zlín na třídě Tomáše Bati 204 (bývalá Knihovna Františka Bartoše).
www.facebook.com/groups/SeminkovnaZlin/

Biopotraviny, místní produkty, regionální značky, farmářské trhy a obchůdky, bezobalu

■ Lískový web
www.poctivevyrobene.cz

■ Regionální značky
www.regionalni-znacky.cz

■ Kam ve Zlínském kraji pro regionální výrobky – váš rozcestník pro nákupy regionálních výrobků. Najdete zde přehled téměř 300 farmářů a výrobců ze Zlínského kraje seskupených podle jednotlivých kategorií (mléko, maso, vejce, pečivo, ovoce, zelenina, potravinové doplňky aj.), ale také seznam tradičních řemeslníků, držitelů regionálních značek.
www.vyrobkyzkraje.cz

■ Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopaníc, o.p.s. se sídlem ve Starém Hrozenkově má na svém webu **Tržnici regionální ekologické produkce ekofarem a výrobců biopotravin Zlínského kraje a Hodonínska. NOVÝ REGIONÁLNÍ KATALOG BIOPOTRAVIN A EKOLOGICKÉHO ZEMĚDĚLSTVÍ PRO SPOTŘEBITELE „Kam pro bio ve Zlínském kraji a na Hodonínsku“**
www.iskopanice.cz

■ Mapa českých biopotravin,
<https://kde.lovime.bio/>

■ Nabídka farmářských a bio produktů
Eko sady Komňa, www.biosvestky.cz

Ekofarma Javorník Štítná, Mléko do škol,
Ing. Radka Barboříková, tel.: +420 731 210 48

■ BEZOBALOVÉ OBCHODY ve Zlínském kraji:
Bezobaláč Zlín, Náměstí T.G. Masaryka 2433, Zlín,
tel.: 608 180 874, prodejna@bezobaluzlin.cz,
www.bezobaluzlin.cz

Vědomí, bezobalový obchůdek,
Dlouhá 211, Uherské Hradiště, tel.: 777 956 032,
www.facebook.com/Vědomí-bezobalový-obchůdek

Bezobalov,
Zelené náměstí 1290, Uherské Hradiště, tel.: 774 874 734,
www.facebook.com/Bezobalov-Uherské-Hradiště

Bez Uherský Brod, Moravská 82, Uherský Brod,
www.facebook.com/BezUherskyBrod

Češkův mlýn, Jarcová 160, Bystřička,
tel.: 733 539 250, ceskumlyn@probio.cz,
www.probio.cz

Zdravé já – výrobky s příběhem, Palackého 457, Rožnov p. R.,
tel.: 730 100 240, hanka@vyrobkyspribehem.cz,
www.vyrobkyspribehem.cz

Delizia – rozlévaná EKO drogerie, ulice Mostecká, Vsetín
www.facebook.com/Delizia-Rozlévaná-EKO-drogerie

ZeLo Bedýnky, ulice Mostecká, Vsetín

Fairtrade (Spravedlivý obchod)

Systém Fairtrade a známka FAIRTRADE

Známka FAIRTRADE označuje výrobky, které splňují sociální, ekonomické a environmentální standardy nastavené mezinárodní organizací Fairtrade International. Zákazníky informuje o tom, že pěstitelé dostali za svou práci spravedlivou a stabilní výkupní cenu, která pokrývá náklady na udržitelné pěstování. Nákupem výrobků s označením FAIRTRADE tak zákazníci přispívají ke zlepšování životních podmínek drobných pěstitelů v zemích globálního Jihu (takzvaných rozvojových zemích). Kromě odpovídající výkupní ceny dostávají pěstitelé zapojení do systému Fairtrade ještě fairtradový příplatek, který mohou použít k investicím do rozvoje svých farem a svých komunit, a to na základě demokratického rozhodování členů komunity.

Fairtrade Česko a Slovensko, z.s.,

je platformou organizací občanské společnosti, které se zabývají etikou obchodu, globálním rozvojem, udržitelnou spotřebou, ochranou životního prostředí a lidských práv. Již od roku 2004 pracujeme na zvyšování informovanosti o principech a smyslu systému Fairtrade. V České republice a na Slovensku zastupujeme globální organizaci Fairtrade International, jsme garantem vysoké kvality a důvěryhodnosti ochranné známky FAIRTRADE. Monitorujeme český a slovenský trh s fairtradovými výrobky a podporou uvědomělé spotřeby napomáháme k tomu, aby se fairtradové výrobky v co nejvyšší míře dostávaly do obchodní sítě v ČR a na Slovensku. Vedle spolupráce s obchodníky působíme také na širokou veřejnost, a to prostřednictvím aktivit, na kterých se podílíme, jako jsou kampaně Fairtradová města, Fairtradové školy nebo happening Férová snídaně. Více na www.fairtrade-cesko.cz.

Fairtrade Česko a Slovensko přináší novinky ze světa Fairtrade

Dopady na pěstitele a situaci celkově sledujte webových stránkách a sociálních sítích Fairtrade Česko a Slovensko
www.liska-evvo.cz/doc/fairtrade-cesko-a-slovensko-prinasi-novinky-ze-sveta-fairtrade
<https://fairtrade-cesko.cz/>

LÍSKA je

- členem pracovní skupiny pro **Fairtradové město Vsetín**,
- členem **Fairtrade Česko a Slovensko**,
<https://www.fairtrade-cesko.cz/#!>
- místním podporovatelem **Fairtrade**,
http://fairtradovamesta.cz/mistni_podporovatele

Kde LÍSKA pomáhá

LÍSKA pomáhá konkrétními počiny nebo upozorňuje na projekty a programy, které přinášejí pomoc potřebným. Vy můžete pomáhat s námi:

Korunka Luhačovice

Pomáhá nemocným a opuštěným dětem především ve Zlínském kraji a nejbližším okolí, www.korunkaluhačovice.cz

Dobry anděl

Nadační fond DOBRÝ ANDĚL pomáhá rodinám s dětmi, které postihla rakovina nebo jiné závažné onemocnění, www.dobryandel.cz

Čalantika – centrum pro vzdělávání a volný čas v Bangladéši

Vzdělávací centrum pro děti a jejich rodiny žijící ve slumu v bangladéšském hlavním městě Dháka, <http://www.calantika.cz>

Člověk v tísni – Skutečná pomoc – Skutečný dárek

Pro více informací navštivte www.clovekvtisni.cz.

O pomoci v ČR se dozvíte na www.lepsiskolaprovsechny.cz

Koalice proti palmovému oleji

Nezávislá platforma organizací i jednotlivců, která usiluje o snížení celosvětové nadbytečné spotřeby palmového oleje. LÍSKA je členem. <http://www.stoppalmovemuoleji.cz/>

Chráme mořské želvy

Nádherné tvory, žijící na Zemi více než 110 miliónů let. www.morskezelvy.cz

ZOO Zlín

www.zoolin.eu/sponzorstvi/
<https://shop.zoolin.eu/kategorie/2-darky>

LÍSKA, z.s.

Dolní náměstí 429
755 01 Vsetín

infoevvo@seznam.cz
www.liska-evvo.cz

Environmentální informační servis LÍSKY

- **Pravidelná elektronická rozesílka**, www.liska-evvo.cz/rozesilka
Rozesílku tvoří pozvánky na vzdělávací a osvětové akce, akce pro děti a mládež, informace o změnách v legislativě, o dění v oblasti EVVO a neziskového sektoru, o vyhlašovaných grantech, publikacích, pomůckách, zajímavé články, odkazy i příklady dobré praxe.
- **Webové stránky**, www.liska-evvo.cz
- **Facebook a Instagram Lísky i osvětových kampaní.**
- **Knihovna**, www.liska-evvo.cz/doc/knihovna
- **Prodej a distribuce publikací, materiálů a pomůcek k EVVO.**
- **Krajský Kalendář akcí EVVO ve Zlínském kraji** na www.liska-evvo.cz/akce
Přehled akcí v regionu i mimo region. Pozvánky na vaše akce, programy, besedy, výstavy, exkurze, semináře, tábory apod., stejně jako zprávy a fotografie z uskutečněných projektů a akcí ke zveřejnění můžete zasílat na adresu infoevvo@seznam.cz
- **Osvětové a informační kampaně**, www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane
- **Aktuální nabídka vzdělávacích akcí Lísky, pozvánky a přihlášky ke stažení**, www.liska-evvo.cz/doc/seminare-a-kurzy-pro-ucitele

Kancelář LÍSKY, z.s. najdete v oranžové rohové budově na Dolním náměstí 429 na Vsetíně, 1. patro (vchod z ulice Mostecká průchozí chodbou budovy PETRKLÍČ do dvora, vchodové dveře jsou ze zadní části oranžové budovy, nebo přímo dvorem od budovy OSSZ, od řeky Bečvy).

S ohledem na aktuální situaci ZAVŘENO.
Férový obchůdek po dohodě na tel. 605 806 840.

Najdete zde **Férový obchůdek s fairtradovými výrobky** – káva, čaj, kakao, čokolády, sušenky, koření atd., ručně šité Lukášovy hračky a **knihovnu** s posezením.

www.liska-evvo.cz

Lísku najdete i na FACEBOOKU – přidejte se k našim tématům na stránkách:

Sdružení Líska / Jak učit POLY
Sdružení Líska / Poctivě vyrobené – podpora regionálních produktů ve ZK
Sdružení Líska / Ptáci – žijí tady s námi
Sdružení Líska / Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny
Sdružení Líska / Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené
Sdružení Líska / Stromy a my
Sdružení Líska / Cesty za poklady ve Zlínském kraji
Sdružení Líska / ŽABAKO – žakovská badatelská konference

Rozesílku připravuje a rozesílá LÍSKA, z.s. s finanční podporou Zlínského kraje.
Distribuci pro síť škol Mrkvička a MRKEV zajišťuje ALCEDO – středisko volného času Vsetín, www.alcedovsetin.cz

Inovace informačního a komunikačního servisu byla podpořena z Programu Švýcarsko-české spolupráce. Supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution to the enlarged European Union.

Pokud si nepřejete informace touto cestou dostávat, nebo u vás došlo ke změně adresy, prosím, neváhejte nás kontaktovat.

LÍSKA

Zlínský kraj

Rozesílka LÍSKY 6/2021

strana 15